Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порга. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 194. Пятниця 30 серпня (11 вересня) 1891. Рôкъ I.

Алярмъ безъ потребы.

Неразъ приходить ся намъ почути, що нашъ край пôдъ взглядомъ просвѣты стоить ще дуже низько, що у насъ дуже мало робить ся, щобы просвѣту въ краю пôднести. Отъ не такъ то и давно тому коли нѣмецкѝ газеты стали намъ тыкати въ очи, що мы не дбаємо про просвѣту въ краю, коли у насъ єсть ажь 75 процентъ людей, що не умѣють нѣ читати нѣ писати. Впрочôмъ не потребують намъ и чужѝ вказувати на то, бо и мы самѝ знаємо, що у насъ пôдъ взглядомъ просвѣты народнои не конче добре. Але чи вже таки у насъ зовсѣмъ нѣчого не робить ся? Того сказати не можна. Єсть у насъ въ краю много товариствъ просвѣтныхъ, и рускихъ и польскихъ, котрѝ трудять ся надъ просвѣтою народу. Знаходять ся поодинокѝ люде, котрѝ, веденѝ любовію до темного брата, старають ся єго просвѣтити и показати єму хосенъ та добро науки. Колижь такѝ люде находять ся та ще и зъ пожертвованємъ себе самыхъ беруть ся просвѣщати нарôдъ, то належить ся имъ за то хиба лишь подяка и признанє, а вже нѣякъ не можна имъ того за зле брати и заразъ пôдносити крикъ на ихъ хосенну роботу, якъ то зробивъ кореспондентъ „Дѣла" въ дописи: „Зъ епархіи станіславôвскои".

И щожь такого стало ся, що той кореспондентъ крикнувъ въ „Дѣлѣ" на алярмъ? Ото Преосвященый латиньскій епископъ Пузина розôславъ окружникъ до латиньского духовеньства, щобы оно донесло єму, чи въ єго парафіяхъ суть якѝ льокалѣ, въ котрыхъ можна бы безплатно закладати бібліотеки або читальнѣ сѣльскѝ та пôдъ чиимъ надзоромъ могли бы они стояти, бо знайшли ся добрѝ люде, котрѝ готовѝ мѣстамъ и селамъ доставляти польскихъ книжокъ добôрныхъ пôдъ взглядомъ релігійнымъ и народнымъ а крôмъ того ще и давати часописи „Krakus" и „Gospodarz wiejski".

До сего окружника, котрый дѣйстно бувъ розôсланый до латиньского духовеньства, додано въ дописи ще такій коментарь, зъ котрого выходило бы, що не лишь самъ Преосв. еп. Пузина, але ще и якѝсь другѝ особы взялись до якоись орґанізаціи, шкôдливои и небезпечнои краєви. Невходячи въ то, що о якôйсь орґанізаціи не може бути и бесѣды, бо якъ знаємо зъ достовѣрного жерела, згаданый окружникъ вийшовъ зъ волѣ и ініціятивы самого Преосв. еп. Пузины, пытаємось, хочь бы и була якась орґанізація просвѣтна пôдъ проводомъ князя церкви, чи була бы краєви шкôдлива? А щожь було бы въ тôмъ злого, колибъ яку польску книжку прочитавъ селянинъ або мѣщанинъ Русинъ?

Преосвященый еп. Пузина, дбаючій щиро про добро повѣренои собѣ паствы, займаєсь не вôдъ нинѣ просвѣтою народу. Знаємо, що кôлько разôвъ Преосвященый выбирає ся въ дорогу на канонічну візитацію, забирає зъ собою цѣлѝ паки книжокъ и роздає ихъ помѣжь нарôдъ. А треба чей вѣрити, що зъ рукъ Преосвященого не достанесь народови нѣяка не то шкôдлива або хочь бы и невôдповѣдна книжка. И симъ разомъ, выдаючи окружникъ до духовеньства, мавъ Преосвященый на оцѣ лишь добро темного народу и не хотѣвъ пожалувати хочь бы и власного гроша. Чогожь тутъ заразъ кричати на трѣвогу? Чи може наляками дописувателя часописи якъ Krakus и Gospodarz wiejski, выдаванѝ—якъ сказавъ—польскими консерватистами? Не входимо въ то, хто тѝ часописи выдає, але мусимо сказати, бо и мы ихъ маємо пôдъ рукою, що они дѣйстно найлѣпшѝ, зô всѣхъ польскихъ часописей популярныхъ, бо найпрактичнѣйшѝ для народу, котрому побôчь здоровои науки и матеріялу до розрывки и забавы подають ще и добрѝ рады господарскѝ, маючѝ на цѣли пôднесенє добробиту въ народѣ.

Намъ видить ся, що треба лишь радувати ся зъ того, коли хтось знайде ся, що щиро и совѣстно схоче занятись просвѣтою народу и того не треба анѣ лякатись анѣ заразъ на то крикъ пôдносити, лѣпше самому взяти собѣ примѣръ зъ него та братись и собѣ до дѣла въ тôмъ самôмъ напрямѣ, а чимъ бôльше рукъ буде працювати надъ просвѣтою темного люду, тымъ скорше вôнъ прийде до познаня хôсна зъ науки и тымъ борше пôднесесь зъ того упадку, въ якôмъ лишь темнота єго держить.

12

Чародѣйный кафтанъ.

(Дальше.)

А то и тогды не така велика була штука. Ишло ся по просту до пашѣ въ Будѣ выробити собѣ маленькій приказъ, щобы єго пустили. Коли паша въ Будѣ бувъ твердого серця, то ишло ся до пашѣ въ Сольноку, бо и того приказы були важнѝ. Припустѣмъ, що сольноцкій паша бувъ такожь въ злôмъ гуморѣ, тогды було добре вôдвѣдати калґайского султана або пôйти до віце-жупана въ Філеку, а въ найгôршôмъ случаю мôгъ и панъ Чуда выдати приказъ на увôльненє, коли вже не хотѣло ся ити ажь до самого высокоблагородного пана Стефана Когарого въ Сеченіяхъ. Всѣ тѝ благороднѝ панове могли въ Кечкеметѣ розказувати.

Але якъ разъ надôйшовъ якій вандруючій хлопчиско и хотѣвъ ставати на роботу, а бувъ то хорошій хлопець, чоловѣкъ ажь набиравъ довѣрія до него.

Теперь вже мôгъ панъ Лестякъ спокôйно перевѣсити тайстру черезъ плечѣ та пôйти по всѣхъ тыхъ панахъ, хлопчище буде пильнувати хаты, буде принимати замовленя, та буде нетерпеливыхъ людей дурити словами, а служниця Єрчіка буде єму варити ѣсти и про все єго выпытає.

— Але тогды сынку Лячі, — правда, тобѣ на имя Лячі? — не жартуй зъ дѣвчиною, кажу тобѣ, бо то моя похрестниця.

И старый выбравъ ся заразъ въ дорогу та довго єго не було, вернувъ ажь пôзно въ зимѣ.

Костки зъ гуски на святого Мартина заповѣдали остру зиму, и такъ було въ самôмъ дѣлѣ. Воюючѝ зъ собою партіи натерпѣлись богато нужды. Зъ вояков̂ъ пана Текелія замерзло до Рôздва ажь сто. А що минувшого року бувъ неурожай, то и не було що ѣсти; вояки не лишь мерзли, але и гинули зъ голоду, не дивота отже, що они страшно рабували.

Того вечера, коли старый Лестякъ вернувъ зъ ферманомъ [1]) вôдъ пашѣ въ Будѣ, прийшовъ разомъ зъ нимъ и вôддѣлъ войска калґайского султана пôдъ мѣсто, пôдъ проводомъ Олай-беґа, зъ многими жѣнками та мужчинами заковаными въ кайданы, и вôнъ пôславъ до тои комісіи зъ трохъ членôвъ ѣздцемъ такій приказъ:

„Псы невѣрнѝ! Коли завтра до полудня не вышлете менѣ вôсѣмъ возôвъ хлѣба, сорокъ волôвъ, двацять возôвъ дровъ и чотиры тысячѣ пять сотъ золотыхъ, то я по полудни прийду самъ зъ моими вояками по то и кажу кечкеметскому маґістратови вôдрубати двѣ головы, бо єму и однои досыть. Берѣть же добре на розумъ!"

Въ ратуши наставъ великій переполохъ. Гайдуки бѣгали хата вôдъ хаты, що ажь языки повиставляли, и казали всюды печи хлѣбъ для могучого Олай-беґа, наказували збирати дрова, але найтруднѣйше було придбати грошей, бо громадска каса була порожна. Мѣсто не видержить, коли єму схотять пустити только крови.

Коли Лестякъ покôрно влѣзъ до маґістрату, заставъ комісію дуже перелякану та засумовану.

— Ну, чого вамъ треба? — спытавъ Путнокій сердито.

— Я прийшовъ изъ-за сына, мôй великій добродѣю.

— Изъ-за сына?

— Ну, та въ справѣ мого сына. Возьму бѣдняку до дому.

— Коли єго выпустимо.

— А вжежь, коли єго пустите, — сказавъ старый гордо и розложивъ передъ паномъ Путнокимъ письмо Ибрагіма-пашѣ. — Впрочôмъ якъ ваша ласка.

Тріюмвіръ присѣвъ и зробивъ ся дуже маленькій, коли глипнувъ на письмо пашѣ;

[1]) Розпорядженє.

XXIII. Загальнй зборы „Просвѣты“ въ Тернополи.

Помимо слоты, котра тревала цѣлу нôчь зъ понедѣлка на второкъ, отже якъ разъ тогди, коли члены товариства „Просвѣта“ збирались до Тернополя на загальнй зборы, а черезъ слоту повздержались зъ подорожею, помимо того, що зручнй аґенты общества Качковского переманювали людей до себе на зборы до Львова, а на двôрци у Львовѣ таки прямо лишь чатували не переѣзжихъ до Тернополя,— всежь таки въ Тернополи явилась тысячка свѣдомыхъ селянъ зъ найдальшихъ сторôнъ краю, котрй не дали себе нѣчимъ отуманити и прибули на зборы свого товариства „Просвѣта“. На двôрци въ Тернополи явивъ ся вечеромъ въ понедѣлокъ тернопôльскій комітетъ пôдъ проводомъ адвоката дра Лошнева, котрый витавъ прибуваючихъ гостей та кватирувавъ ихъ по домахъ патріотичныхъ Русинôвъ тернопôльскихъ. Вô второкъ почались зборы поминальнымъ Богослуженемъ въ мѣскôй церквѣ за померших членôвъ, котре вôдправили оо.: Громницкій, Тарнавскій и Дольницкій, а до парастасу стали ще й оо.: Амвросій Крушельницкій, Фолисъ и Свѣтенькій. Хоръ заимпровізувавъ наборзѣ управитель львôвскои школы вправъ при ц. к. учительскôй семінаріи, п. Врецьона. Церковъ була повна. О 10-ôй годинѣ зôйшли ся члены на призначене мѣсце збору до павільону въ мѣскôмъ огородѣ, де вхôдъ до огороду и павільону прибрано синьо-жовтыми фанами. Крôмъ селянъ и мѣщанъ, та около сотки священикôвъ явилось на зборы ще й около сотки селянокъ и мѣщанокъ, котрй прислухувались всьому зъ великою увагою. Прибули также три послы: Романчукъ, Барвѣньскій и Сѣчиньскій. Бурмістръ мѣста п. Кузьминьскій повитавъ зôбраныхъ въ имени мѣста рускою промовою и вôдкрывъ зôборы, а по нѣмъ забравъ слово голова выдѣлу товариства „Просвѣты“ дръ Омелянъ Огоновскій, и представивъ зборамъ правительственного комісаря п. Пашкудского. Вôдтакъ выбрали зборы предсѣдателя зборôвъ начальника суду зъ Нового Торгу, бувшого посла Петра Липиньского, а на заступникôвъ посла Сѣчиньского и мѣщанина Стеф. Сатурского. На секретарѣвъ покликано пп. Дроздовского и Герасимова.

На внесене п. Врецьоны увôльнено секретаря товариства вôдъ читаня справозданя зъ дѣяльности товариства, бо справоздане друковане мавъ кождый членъ въ рукахъ, а мы подали головный вытягъ зъ того справозданя въ однôмъ зъ попередныхъ чиселъ нашои часописи. При позиціи „запомога соймова“ ухвалили загальнй зборы, щобы будучій выдѣлъ внѣсъ сеи осени петицію до Сойму о пôдвысшене дотеперѣшнои запомоги зъ 1000 на 5.000 зр. Урядникъ товариства п. Лавровскій вôдчитавъ справоздане зъ руху книжокъ, а що нѣхто не забиравъ голосъ, то п. Врецьона вôдчитавъ слѣдующе справоздане контрольнои комісіи.

„Именемъ контрольнои комісіи складаючои ся зъ пп. дра Юл. Целевича, Ив. Бѣчая и Гр. Врецьоны, маю честь заявити, що выдѣлъ тов. „Просвѣта“ тамтого року старавъ ся всѣми силами вывязатись похвально зъ положеного въ нѣмъ довѣрія. Правильно що мѣсяця вôдбувавъ майже по два засѣданя и на тыхъ полагоджувавъ важнѣйшй справы. Выдавъ 12 новыхъ книжочокъ и илюстрованый Календарь на рôкъ 1891, значно побôльшивъ бібліотеку и музей товариства, починивъ приготованя до выданя етноґрафічнои карты Руси Украины, зложивъ анкету для будовы дому „Просвѣты“ зъ салею на театральнй представленя, пôддержувавъ своимъ фондомъ и выдавництвами читальнѣ и обѣ руско-народнй школы у Львовѣ особливожь школу им. Маркіяна Шашкевича, управильнивъ записы патріотôвъ-Русинôвъ и подѣливъ ихъ яко фонды по мысли великодушныхъ жертволюбцѣвъ, може позеличатись значнымъ зростомъ числа новыхъ членôвъ и взагалѣ пôддержувавъ просвѣту въ кождôмъ закутку краю, де лишь яка честна душа руска зажадала корму духового.

„По перeглядѣ касовои книги и самои касы знайшла контрольна комісія все у взôрцевôмъ порядку: кождый грôшь приходу и розходу записаный старанно вправною рукою касіера.

„Маєтокъ товариства „Просвѣта“ въ готôвцѣ, ульокованый въ безпечныхъ паперахъ товариства кредитового земского и банку гіпотечного, процентуєсь правильно, збôльшуе ся зъ кождымъ рокомъ и выносивъ въ сѣмъ роцѣ поважну квоту 18.400 зр. Книжки, инвентарь, бібліотека и претенсіи за книжки взятй въ розпродажь репрезентують неменше поважну суму: 15.577 зр. 57 кр., числячи вартôсть книжокъ лишь по половинѣ цѣны.

„Фондôвъ пôдъ зарядомъ „Просвѣты“ есть 8, а именно: будовы дому „Просвѣты“ будовы руского театру, имени Т. Шевченка, имени Ст. Качали, имени Франця Фронца, имени Е. Витошиньскои, Михайловои преміи драматичнои и имени Стеф. Дубравского. Кождый зъ тыхъ 8 фондôвъ ведесь вôддѣльно и умѣщеный есть частію въ листахъ заставныхъ, а частію въ щадничихъ книжкахъ. Всѣ фонды, котрыми „Просвѣта“ завѣдуе, выносять квоту 9.329 зр. 64 кр.; они процентують ся правильно и сягають въ сѣй хвили може вже квоты 10.009 зр.

„Тов. „Просвѣта“ вôдъ 1874 до 1890 выдало 129 книжокъ популярныхъ, представляючихъ вартôсть 12.410 зр., а зъ школьными и другими книжками 18.193 зр. Всѣ книжки мѣстять ся въ маґазинахъ товариства и розподають ся членамъ безплатно або продають ся въ канцеляріи. Дуже велике число книжокъ товариства знаходить ся всюды по краю въ комісовôй розпродажи.

„Позаякъ цѣлый выдѣлъ вельми совѣстно займавъ ся всѣми справами товариства, — позаякъ кождый членъ выдѣлу займавъ ся поручеными собѣ дѣлами вповнѣ безкористовно и весь свôй дорогій часъ и трудъ нѣсъ въ жертву хосенности товариства, — позаякъ друковане справоздане зъ дѣяльности центрального выдѣлу „Просвѣты“, находяче ся въ рукахъ кождого члена вповнѣ згôдне есть зъ дѣйстнымъ потѣшаючимъ станомъ товариства знаменуючимъ щоразъ бôльшій розвôй и щоразъ бôльшу его хосенность, контрольна комісія вносить: Свѣтлый Збôръ зволить удѣлити уступаючому выдѣлови вповнѣ заслужену абсолюторію.

Зборы удѣлили выдѣлови абсолюторію, а вôдтакъ наступивъ выбôръ нового выдѣлу. Выбрано: головою товариства дра Омеляна Огоновского (вже чотирнацятый разъ), а выдѣловыми пп.: професора и посла Олександра Барвѣньского, адв. дра Костя Левицкого, проф. Ил. Огоновского, ком. пов. Володимира Лаврôвского, адъюнкта суд. Ант. Дольницкого, учит. Григ. Врецьону и акад. Осипа Маковея. Заступниками выбрано: дра Осипа Олеськова, проф. сем. учит.; о. Дамяна Лопатыньского, катихита; дра Льва Петровского, лѣкаря и учит. ґімн. Олексу Ярему.

Пôдчасъ скрутиніи, пояснивъ дръ Костя Левицкій зô Львова, зборамъ новый, а властиво змѣненый въ дечôмъ статутъ товариства Просвѣты.

(Конецъ буде)

Перeглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь прибувъ дня 9 передъ полуднемъ до Голгоча на манєвры. На двôрци витали Цѣсаря Архікн. Фридрихъ, президентъ міністрôвъ ґр. Сапарій и міністеръ Фаерварі, крôмъ того репрезентанты властей, духовеньство и нарôдъ. На промову старшого жупана Турочого, подякувавъ Є. Вел. Цѣсарь короткими словами и промовивъ до епископôвъ

зô страху ажь за шию вхопивъ ся, бо ласкавый Ибраґімъ зъ Буды не розмазувавъ нѣколи чорнила не додавши въ першихъ стрôчкахъ якого дотепу. И теперь докинувъ вôнъ тамъ отсихъ кôлька слôвъ: Я виджу, що васъ дуже карки сверблять.

— То що иншого, — вôдозвавъ ся тріюмвіръ присѣвши. — Мы послушнй приказови. Але теперь вже пôзный вечеръ, та и ключника вôдъ вязниць нема. Пустимо нашого брата вже завтра рано.

Кравець пôйшовъ домôвъ, але вже досвѣта, закимъ ще розвиднѣлось, стоявъ передъ брамою въ ратуши. Погода була дуже погана, розсѣла ся була густа мрака, а й снѣгъ трохи припадавъ. Панове зъ маґістрату зôйшли ся були досыть рано, особливо Путнокій, котрому въ ночи прийшла була добра гадка и вôнъ хотѣвъ чимъ скорше подѣлитись зъ нею зъ своими товаришами.

— То не добре буде, коли мы Лестяка пустимо на волю, въ его лепетѣ богато розуму и богато хитрости.

— Що его лобъ твердый то правда, але и зъ санджакъ-пашою годѣ намъ грати ся.

— Я того не думаю. Мы пустимо его на волю але я пôшлю его въ таке мѣсце, зъ вôдки вôнъ вже бôльше не верне. Оставте то лишь менѣ.

Люде повыходили на улицю раньше якъ звычайно. Однй вывозили вôзками, другй тачками свои рѣчи до недалекихъ хуторôвъ.

Появлене ся Олай-беґа пôдъ мѣстомъ всѣхъ дуже налякало, бо Олай-беґъ не знавъ жартôвъ и не вдоволявъ ся дрôбницями такъ, якъ панъ Чуда або Дервішъ-паша, котрй радй були коли зловили якого священика або яку дѣвчину. Розумный Олай-беґъ вѣвъ интересъ на великй розмѣры. Вôнъ рѣдко заходивъ, але коли прийшовъ, то загнавъ заразъ цѣлу одну улицю въ неволю, и жѣнки, и дѣти, и все разомъ, конѣ, коровы, не лишаючи нѣчого хиба безроги, бо то нечистй звѣрята и негодять ся зъ святымъ кораномъ[1]). Такій то бувъ той Олай-беґъ.

Коли розôйшлась чутка про его жаданя, зôйшлись найзнатнѣйшй мужѣ вже рано до ратуша; оденъ принѣсъ трохи грошей, другій обѣцювавъ ся дати хлѣба и дровъ. Зла вѣсть, бачите, дае добру попуку.

Многимъ то не сподобалось, коли панъ Путнокій приказавъ вывести Лестяка зъ вязницѣ. Вôнъ бувъ трохи блѣдый, але все таки задеръ бувъ голову до горы.

— Максиме Лестяку, — сказавъ тріюмвіръ торжественно, — вы вôльнй!

По сали пôйшовъ шепôтъ невдоволеня.

— Везиръ зъ Буды то его опѣкунъ, — додавъ Путнокій глумливо.

Лестякъ не казавъ на то нѣчого, лишь порушивъ собою, якъ колибъ хотѣвъ выйти.

— То не туды до Буды. Заждѣть ще! Паша зъ Буды то не римскій папа, мôй пане ексъ-начальнику. Вôнъ може замки розбивати и замыкати, але не грѣхи вôдпускати. За нихъ вы мусите ще вôдпокутувати.

Въ сали зробило ся тихо, що ажь лякъ бравъ. Всѣ ажь духъ въ собѣ заперли и чекали, що то зъ того буде.

— За мѣстомъ стоить грôзный Олай-беґъ, зъ тамтого боку ставу Чаляношь. Вôнъ наложивъ на мѣсто велику дачку, котру треба ему нинѣ до полудня вôдослати, а то рѣчь неможлива. Знаєте отже Лестяку, на що мы васъ теперь засудимо?

— Та хиба скажете, коли ваша воля.

Власій Путнокій говоривъ дальше усмѣхаючись глумливо:

— Вы принесли той славный кафтанъ; побачиможь теперь, що вы зъ нимъ зробите. Убсретесь въ него и пôйдете въ нѣмъ до беґа.

Молодого чоловѣка ажь за серце имило. Того вôнъ не сподѣвавъ ся. Ноги пôдъ нимъ задрожали. Але вôнъ здобувъ ся скоро на силу и подумавъ собѣ: „Менѣ не лякати ся, менѣ то нѣяково....“ Серце въ нѣмъ било ся дуже, а голосъ прислабъ, але на лици пробивалась все таки рôвнодушнôсть.

— Та що сказати беґови?

— Скажѣть ему, що буде зъ него и по

[1]) Книга вѣры турецкои.

депутатовъ, почомъ поѣхавъ зъ Сапаримъ до мѣста.

Въ подорожи супроводить цѣсаря міністеръ Седьеній. Передъ повозомъ Цѣсаря ѣхала конна бандерія 60 людей. Цѣсарь удавъ ся на короткій перепочинокъ до приготованыхъ для него въ замку апартаментовъ, а вôдтакъ розпочались принятя депутацій.

Оногдѣ уложено вже въ присутности гр. Таффого и намѣстника Чехъ ґр. Туна, проґраму подорожи Є. Вел. Цѣсаря до Чехъ.

Дня 8 с. м. рано прибувъ п. міністеръ гр. Шенборнъ до Кракова, де на дворци повитавъ єго президентъ п. Зборовскій и иншій достойники. По богослуженю въ каплици епископскôй зложивъ п. міністеръ візиту кардиналови Дунаєвскому и бувшому міністрови фінансôвъ, дрови Юліянови Дунаєвскому та кôлькомъ другимъ достойникамъ; вôдтакъ принимавъ на авдієнціи депутаціи и начальникôвъ властей, оглянувъ мѣсто, а вечеромъ бувъ на обѣдѣ у президента Зборовского. По обѣдѣ бувъ п. міністеръ на выставѣ штукъ красныхъ, а другого дня представлялись п. міністрови власти судовй. По візитаціи судôвъ, надпрокураторіи, прокураторіи, криміналу и суду въ Пôдґужу выѣхавъ п. міністеръ до Крешовиць, а вчера бувъ въ Ряшевѣ и въ Тичинѣ у ґр. Людвика Водзицкого зъ вôдки поѣхавъ до Перемышля.

До Бѣльграду наспѣла вѣсть зъ Софіи, будь то бы въ палатѣ митрополичôй въ Софіи вôдбула ся строга ревізія на телеґрафічный приказъ Стамболова, котрый теперь на вôдпусткѣ, бо мають бути якись слѣды, що митрополитъ стоить въ звязи зъ болгарскими невдоволенцями. Такъ само доносять также о посуненю двохъ полкôвъ болгарскои кавалеріи и одного полку артилеріи идъ Сливници и Царобродови та якихсь заряджен́яхъ, щобы наглядати пильно на сербску границю. О скôлько тй вѣсти мають въ собѣ правды, годѣ знати, то й годѣ брати ихъ за серіозни.

Новинки.

Є. Ексц. п. Намѣстникъ ґр. Бадені выѣхавъ до Рущи на похоронъ б. п. Еміліи зъ ґр. Солтикôвъ Попелевои а по поворотѣ зъ Рущи поѣде въ суботу до Перемышля на выставу коней, уладжену тамъ перемыско-яворôвско-мостискимъ вôддѣломъ товариства господарского.

— **Именованя.** Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала Гієронима Билиньского въ Пальчинцяхъ, дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Красноселцяхъ; Тому Гниду въ Грибовичахъ, дѣйстнымъ управителемъ двоклясовои школы въ Грибовичахъ; Ванду Кисѣлевску въ Бабинѣ дѣйстною учителькою школы етатовои въ Ясени.

— **Громадѣ Ильникъ**, турчаньского повѣту удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Преосв. еп. Юл. Куиловскій** буде на авдієнціи у Є. Вел. Цѣсаря, коли Є. Вел. поверне зъ маневрôвъ на Угорщинѣ.

— **Справы особисти**. Ґенеральный директоръ зелѣзниць державныхъ, баронъ Чедікъ, приѣде дня 16 с. м. до Львова.

— **Въ Краєвôй школѣ гончарскôй въ Коломыи** є вôльныхъ 6 мѣсць. Хто бы хотѣвъ вступити до неи, мусить выказати ся, що укôнчивъ 12 лѣтъ и народну школу зъ добрымъ успѣхомъ. Шкôльный рôкъ въ той школѣ розпочинає ся зъ днемъ 1 жовтня. Поданя вносити треба до „Дирекціи краєвои школы гончарскои въ Коломыи".

— **Загальни зборы філіи „Просвѣты" въ Станіславовѣ** вôдбудуть ся дня 14 вересня въ сали Рады повѣтовои о 1 годинѣ по полудни зъ такою проґрамою: 1. Вôдкрытє загальныхъ зборôвъ. — 2. Выбôръ головы зборôвъ, секретаря и двохъ скрутаторôвъ. — 3. Справозданє зъ дѣяльности выдѣлу и касове вôдъ часу послѣднихъ зборôвъ. — 4. Вôдчитъ про крамарство. — 5. Выбôръ выдѣлу и заступникôвъ. — 6. Выкладъ зъ ветеринаріи. — 7. Внесеня членôвъ.

— **На фондъ будовы руского театру** жертвувавъ о. Кипріянъ Ясеницкій зъ Балигорода 50 зр. яко дальше доповненє тои сумы, котру Ви родина Ясеницкихъ зложила вже, щобы достойно почтити 50-лѣтный ювилей своихъ родителѣвъ, о. Ясеницкого, пароха изъ Старои Солы и єго жены. Сума зложена родиною Ясеницкихъ выносить доси 400 зр.

— **Концертъ и вечерокъ въ Новôмъ Санчи** устроєный дня 3 вересня при участи академічнои двацятки удавъ ся въ повни и принѣсъ загального доходу 323 зр., зъ котрыхъ по покрытю всѣхъ выдаткôвъ на устроєнє припавъ чистый дохôдъ въ сумѣ 108 зр. и 10 кр. на фондъ будовы руского театру.

— **На львôвскôмъ университецѣ** было въ минувшôмъ вôброцѣ лѣтнôмъ 1890/91 1169 слухачѣвъ а зъ тыхъ ходило на богословіє 348, на права 649, на фільософію 172. Звычайныхъ слухачѣвъ было 1062, надзвычайныхъ 107; своихъ 1122, чужосторонныхъ 47. Народности рускои было 403, польскои 757, нѣмецкои 3, одинъ Мадяръ и одинъ Болгаринъ. Обряду гр. кат. было 422, рим. кат. 541.

— **Самоубійство**. Въ ѣдучôмъ зô Львова до Стрыя дня 8 с. м. передполудневôмъ поѣздѣ зелѣзничнôмъ, въ купе, стрѣливъ до себе на перестанку въ Щирци два разы зъ револьверу 26-лѣтный кандидатъ нотаріяльный, Емілій М., працюючій въ бюрѣ нот. Стан. Матковского. Самоубійникъ скалѣчивъ ся тяжко въ руку и груди. По удѣленю безпроволочнои помочи лѣкарскои заявивъ лѣкарь, що житю єго не грозить вже опасность.

— **Самоубійство черезъ нелюба**. Въ Кростенку коло Коросна змушувавъ одинъ господарь свою дочку, Ярочанку ити замужь за нелюбого ѣй вдôвця на 4-то дѣтей. Бѣдна дѣвчина хотѣла выратувати ся вôдъ того замужя выѣздомъ до Америки, вôдки приславъ ѣй бувъ єи братъ навѣть корабельну картку и грошей на дорогу. Тымчасомъ отець захопивъ пересылку въ свои руки, и не позволивъ ѣй выѣхати. Минувшои недѣлѣ мало вôдбути ся єи весѣлє зъ вдôвцемъ, а дѣвчина зъ розпуки вôдобрала собѣ въ суботу житє.

— **Россійски жиды.** До Буковины, особливожь до Чернôвцѣвъ наплывало дуже богато россійскихъ жидôвъ, нѣбыто въ переѣздѣ до Америки, а вôдтакъ таки тутъ губили ся и осѣдали. Теперь же приказано поліційнымъ орґанамъ въ Чернôвцяхъ, щобы тыхъ жидôвъ-еміґрантôвъ, котрй не мають средствъ до житя, анѣ не можуть дальше ѣхати — придержувати и вôдставляти назадъ до россійскои границѣ.

— **Лихій мужь.** Оногдѣ въ Краковѣ въ ночи придыбавъ нôчный сторожь на площи Купа якусь жѣнку на земли въ крови, котра вже лишь троха шептала. Сторожь давъ знати ратунковôй стаціи, котра прибула на мѣсце, найшла жѣнку зъ покалѣчеными руками и раною коло серця. Поліція зарядила слѣдство и выкрыла, що жѣнка тота є женою кравця тамошного, Лопатковского, котрый о пôвночи попробивавъ єи ножемъ. Жѣнку вôдвезли до шпиталю св. Лазаря.

ловина дачки, та най зо два днѣ зачекає, доки ажь мы єи не зберемо. Або, знаєте що? Дайте єму до чорта той кафтанъ, що коштувавъ насъ пятьдесять коней, сто волôвъ и около чотири тысячѣ дукатôвъ. Буде доста зъ него. Хи-хи-хи! а що лишить ся, то принесете назадъ до громадскои касы. Ха-ха-ха!

— Тажь вôнъ скаже взяти мене на тортуры, або закувати въ кайданы.

Путнокій здвигнувъ плечима.

— Тожь то и ваше нещастє.

— Такъ? — вôдозвавъ ся Лестякъ гôрко. И вы мене дѣйстно на то засуджуєте?

Вôнъ споглянувъ на тыхъ трохъ мужѣвъ зъ комисіи, и по черзѣ на сивыхъ отцѣвъ мѣста. Тй кивнули головами на знакъ, що засудъ справедливый. Тыхъ, що змарнували громадскій грошѣ, треба примѣрно укарати.

— Заведѣтъ мене лѣпше назадъ до арешту, — сказавъ вôнъ забувшись, але и заразъ пожалувавъ того.

— Чогожь такъ дуже боите ся? Тажь пôйдете въ кафтанѣ, — насмѣвавъ ся тріумфіръ.

Наставъ великій смѣхъ, а Лестякови ажь лице кровію набѣгло.

— Я не той, що боить ся, — сказавъ вôнъ гордо. — Колижь маю ити?

— Ще передъ полуднемъ, скоро все прилагоджу. Може ще передъ тымъ выспов̂ѣдаєтесь?

(Дальше буде.)

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Цѣкаве для пасѣчникôвъ.** Теперь, коли незадовго прийде пора прятати пчолы на зиму, думаємо, не вôдъ рѣчи буде подати тутъ цѣкаве для пасѣчникôвъ спостереженє господаря Ціґе зъ Глинника (Glienick) коло Берлина, що птахи выкрадають часто зъ улиѣвъ въ зимѣ, особливо, коли она буває остра, цѣлыми масами мѣдъ и пчолы. Звѣстку ту подаємо за берлиньскимъ Tageblatt-омъ, котрый такъ доносить: Ціґе мавъ велику пасѣку и коли тамтои осени ховавъ пчолы на зыму, поставивъ мѣжь иншими такожь и оденъ пень, що важивъ 160 фунтôвъ. Якъ же вôнъ здивувавъ ся, коли зъ весною сего року, оглядаючи пнѣ, чи добре перезимували, побачивъ, що той пень ставъ майже зовсѣмъ порожный. Вôнъ не мôгъ зразу зрозумѣти, де подѣли ся зъ него мѣдъ и пчолы, ажь оглядаючи улій зô всѣхъ бокôвъ, побачивъ на нѣмъ зъ боку велику дѣру. Зъ вôдки она тамъ взяла ся и хто нею выкрадавъ мѣдъ и пчолы, було для него загадкою, ажь одного дня рано, коли вôнъ засѣвъ бувъ на злодѣя, побачивъ, що до улия прилетѣвъ дятель, оглянувъ ся насамперёдъ боязко на всѣ стороны, а вôдтакъ влѣзъ дѣрою до улия и за хвильку вынѣсъ зъ него кусень плястру зъ медомъ и задеревѣлыми пчолами, вылетѣвъ зъ тымъ на дерево и ставъ тамъ пчолы ѣсти. Птахъ той выдовбавъ собѣ своѣмъ мôцнымъ дзюбомъ дѣру въ улию и выкрадавъ зъ вôдтамъ пчолы. Очевидно мусѣли до улия залѣтати ще и другй птахи, бо зъ него пропало не менше лишь 86 фунтôвъ меду разомъ зъ воскомъ, а при ревізіи улия було всего лишь 14 фунтôвъ.

Торгъ збôжемъ.

10 вересня	Львôвъ	Тернополь	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10—10·50	9·— 10·—	9·—10 25	9·25 10·60
Жито	8·50—9·—	8 25—8 90	8 35—9·—	8·75—9·25
Ячмѣнь	5·——7·75	5·——7·50	5·——7 30	5·25—8·—
Овесъ	7·50—7·85	6·— 10·—	6·90—7·15	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·25 13·60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 17·— до 17·75 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Голгоча 10 вересня. Міністры Сапарій и Фаерварій були вчера запрошенй на снѣданє до Є. Вел. Цѣсаря а президентъ міністрôвъ Сапарій бувъ вôдтакъ у Є. Величества на окремôй довшôй авдієнціи.

Парижь 10 вересня. Бувшій президентъ републики, Ґреві, померъ вчера на запаленє легкихъ въ Монъ су Вандрей.

Константинополь 10 вересня. Кіямила-пашу стережуть все ще дуже строго. Комісія зложена зъ міністра справедливости Різа-пашѣ, дворского Раджі-бея и шейка Абулгуды має зробити зъ нимъ протоколъ.

Краґуєвацъ 10 вересня. Въ зборахъ священникôвъ сербскихъ взяло участь 120 ліберальнôвъ, 110 радикалôвъ и 80 напредняковъ. Політики не тикано, противно пôднесено потребу установы, щобы священики до політики не мѣшали ся.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимає Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Ретельна и користна пропозиція.

Особа интелиґентна могуча сейчасъ вложити яко пожичку до вже истнуючого, цѣлкомъ певного интересу 3 до 5 тысячей злр. отримає крôмъ вôдповѣдной забезпеки капиталу, вôдповѣдне помешкане и цѣле удержане, а о скôлько буде мôгъ бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хотяй бы лишь до проваджения касы въ склепѣ) одержить осôбну нагороду.

Близша вѣдомость у п. **Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ**, ул. Пекарска, ч. 21.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ"

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и ясель о удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именни **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надає зубамъ снѣжну бѣлôсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи непріятный смакъ, а такожъ забезпечує ясла передъ всѣми **слабостями.**

Циркъ братôвъ Сідолі

пôдъ дирекцією Цезара Сідолі

улиця Шпитальна ч. 3 (площадь Голуховскихъ)

Сегодня въ пятницю 8 вересня

велике представлене комікôвъ и кльовнôвъ

на дохôдъ дурного Августа: Ляватера Лее.

Вечеръ той повенъ дотепôвъ и ґуморески — также III выступъ славнои ѣздчинѣ

бароновои де Вальберґъ

заанґажованои зъ „Nouveau Cirque" въ Парижи.

Въ суботу нове величаве представлене.

Зъ высокимъ поважанємъ

Цезаръ Сідолі, *директоръ.*

SANS RIVAL MAGASIN GORSET DE PARIS

у Львовѣ Пляцъ Галицкій ч. 15.

въ гмаху Банку гипотечного поручає правдивй паризкй **Горсеты дамскй** найновшого фасону теперѣшного сезону: зъ короткимъ бедромъ и долгимъ станомъ à la Siréne C. P. à 3·50, 4·50, 5·—, 6·50, шарй, креме и бѣлй. — Nouveautes Corset Stefanie à 3·50, 4·—, 5·—, Brykle на 5 гузикôвъ. — Corset Kirass 36—38—40 цтм, довгій, франц. нитяный Дрелихъ à 3, 3·50, 4, 5, 6. — Corset Panzer 34—36 цтм. довгій франц. нитяный Дрелихъ à 2·50, 3, 4, 5.

Всякй части рôжнои величины суть завше на складѣ вôдъ 1.50—20 зр.

Всякй замовленя зъ провинціи выконують ся якъ найскорше.

ТОРГОВЛЯ ГЕРБАТЫ

хиньско-россійскои

Едмунда Ріедля,

у Львовѣ, площадь Маріяцка, 10,

поручає збору маєвого:

½ кільо Congo .	зр.	1·60
„ Souchong чорна	„	2·—
„ Souchong зборъ маєв.		3·—
„ Kajsow . . .	зр.	4·—
„ Melange de Lon.	„	4·—
„ Pecco	„	3·—
„ Караванова .	„	4·—
„ „ найлѣпша	„	6·—
„ Gumpow перлова	„	3·—
„ „ передня	„	4·—

вытѣвки гербаты пôвъ кільо зр. 1·30; зъ найлѣпшои зр. 1·60.

Замовленя зъ провінціи высылаю вôдворотною почтою.

Опакованя не вчисляю.

Въ мѣйскôмъ бюрѣ, (готель Жоржа), выдає ся **карты объѣздні,** котрй приносять знижку 25—30% за звычайными білетами.

Тоже выдає ся **звычайнй карты** подорожнй на лінію Кароля-Людвика по ориґінальнôй цѣнѣ.

Мѣйске бюро Кароля-Людвика Зелѣзниця.

Іосифъ І. Ляйнкауфъ.

Гербата россійска.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ

хиньске срѣбло

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великомъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарації, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає выпробованй и за скуточнй узнанй

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знаменитй въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôтъ, також въ початкахъ хоробы радикально убиваючи бактеріи. — Цѣна пуделка 1 злр. (Зô способомъ ужитя.)

Терпите ломанє руки або ноги, рванє, гостець, ревматизмъ, котрй вамъ особенно долягають въ порѣ вогкôй дощевôй?

Читайте якъ помагає въ такихъ терплѣняхъ:

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевыхъ терпѣняхъ, именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Подяка. Вcч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшй слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнй терпѣня, якй выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгй лѣта треваючй болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôдняти, по натертю кôлькохъ фляшокъ **„Excelsior"**-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ єи вôдгомономъ най будуть тй слова моєи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Такихъ подякъ получивъ вынаходець „Excelsiora" тысачѣ — бо кождому помагає скоро и разъ на всегда.

Спроваджувати можна найменьше 2 фляшки, котрй коштують по 60 кр. разомъ 1 зр. 20 кр. — Треба надôслати 1 зл. 50 кр. т. є. за 2 фляшки „Excelsiora", оплату почтову и опакованє.

Прошу адресовати: Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ, улиця Жовкôвска (коло рамы).

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.